

Technische bijlage bij ‘Narekening wetsvoorstellen Belgische vermogensbelasting’

Arthur Apostel*

19 september 2026

In deze technische bijlage wordt eerst kort een laatste optie besproken om de vermogensongelijkheid in België te schatten, waarna de herwegingsprocedure voor de erfdata nog kort wordt toegelicht aan de hand van een eenvoudig voorbeeld. Vervolgens wordt ingegaan op de herschaling van de erfenissendata naar het privaat nettovermogen in het eerste kwartaal van 2026. Daarna volgt een toelichting van de gevolgde ECB DWA correctieprocedure voor enquêtedata en de herschaling van de DWA-gecorrigeerde enquêtedata naar 2026. Deze herschaalde DWA-gecorrigeerde enquêtedata worden dan kort vergeleken met de herwogen erfdata. Hierna komen de resultaten aan bod van een narekening van de drie wetsvoorstellen op basis van deze DWA-gecorrigeerde enquêtedata. Ten slotte volgen nog de resultaten van enkele alternatieve specificaties van de totale belastingdruk op vermogen in België.

Inhoudsopgave

A	Linken van administratieve datasets voor onderzoeksdoeleinden	2
B	Eenvoudig voorbeeld herweging erfenissendata	2
C	Extrapolatie van de herwogen erfenissendata naar 2026	3
D	ECB DWA correctie van enquêtedata	4
E	Extrapolatie van de ECB DWA correctie naar 2026	8
F	Vergelijking van ECB DWA en ECB DWA replicatie met erfenissendata voor 2026	9
G	Narekening voorstellen op basis van ECB DWA replicatie	10
H	Alternatieve specificaties van de belastingdruk op vermogen	17

*Vakgroep Economie, Universiteit Gent. Email: arthur.apostel@ugent.be. Website: arthurapostel.github.io.

A Linken van administratieve datasets voor onderzoeksdoeleinden

In België is er geen vermogensregister, waardoor de vermogensverdeling moet geschat worden. Box 1 in de hoofdtekst bespreekt de drie belangrijkste schattingsbenaderingen die in de literatuur worden gebruikt (gebaseerd op vermogensinkomensdata, vermogensenquêtes en erfenissendata).

Naast deze drie benaderingen is er nog een laatste mogelijkheid om de vermogensongelijkheid in België te berekenen, namelijk door de verschillende administratieve datasets met vermogensinformatie voor onderzoeksdoeleinden te linken. Voor de onroerende vermogens zou gebruik kunnen worden gemaakt van kadastrale gegevens, geüpdatet naar marktprijzen geschat met transactiedata (zoals in Domenech-Arumi en Gobbi 2023). Voor roerende vermogens zou een beroep kunnen worden gedaan op (i) data rond financiële rekeningen aangehouden in België via het Centraal Aanspreekpunt (CAP); (ii) data rond eigenaarschap van vennootschappen via het Ultimate Beneficial Ownership (UBO) register; en (iii) data rond buitenlands financieel vermogen via overheidsgegevens uitgewisseld via de Common Reporting Standard (CRS) van de OESO. Ontbrekende informatie, bijvoorbeeld over waardevolle voorwerpen, zou dan kunnen worden aangevuld door topgecorrigeerde enquêtedata te linken aan deze administratieve datasets via een statistische matchingprocedure.

Het voordeel van deze benadering is dat het een potentieel zekerder beeld biedt van de vermogensverdeling in België, omdat de resultaten minder van schattingen afhankelijk zouden zijn. Twee essentiële datasets in verband met roerend vermogen (CAP en UBO) zijn op dit moment echter wettelijk niet toegankelijk voor onderzoekers, waardoor deze laatste mogelijkheid in de praktijk niet kan worden toegepast.¹

B Eenvoudig voorbeeld herweging erfenissendata

Aangezien in België geen vermogensregister beschikbaar is, moet voor de narekening van de vermogensbelastingsvoorstellen gebruik gemaakt worden van een schatting van de vermogensverdeling. Voor de narekening in de hoofdtekst wordt gebruik gemaakt van een schatting op basis van herwogen erfenissendata (*differentiële methode*). Hier geef ik een eenvoudig voorbeeld om de methode toe te lichten. Technische informatie over de toepassing van de differentiële methode op de Belgische erfdata is te vinden in Apostel (2025).

Stel dat een fictieve samenleving uit 100 personen bestaat: 80 'jonge' en 20 'oude'. Jonge personen bezitten gemiddeld 100 000 euro, oude personen gemiddeld 500 000 euro. Het gemiddelde vermogen van de levende bevolking bedraagt dus $(80 \times 100\,000 + 20 \times 500\,000)/100 = 180\,000$ euro. Er is geen vermogensregister, waardoor het vermogen van de levende bevolking niet gekend is.

In een gegeven jaar overlijden 5 jonge en 5 oude personen. Over het vermogen van overledenen

¹Merk op dat dit in bijvoorbeeld Nederland wel mogelijk is.

is wél informatie beschikbaar, bijvoorbeeld omdat er een erfbelasting wordt geheven. Welke persoon precies binnen een groep overlijdt is toeval, maar de kans om te overlijden verschilt wel sterk tussen de groepen: 5/80 voor jonge personen, 5/20 voor oude.

Door het verschil in overlijdenskansen geven de ruwe erfdata een vertekend beeld. Het gemiddelde vermogen van de tien overledenen is $(5 \times 100\,000 + 5 \times 500\,000)/10 = 300\,000$ euro, veel meer dan het gemiddelde van 180 000 euro voor de levende bevolking. De reden is dat oude (en dus rijkere) personen bij de overledenen sterk oververtegenwoordigd zijn (50% van de overledenen maar slechts 20% van de bevolking).

Deze oververtegenwoordiging van oude personen kan worden gecorrigeerd door de sterftekans van elke groep om te keren en als gewicht te gebruiken. Elke overleden jonge persoon vertegenwoordigt dan $80/5 = 16$ levende jonge personen, elke overleden oude persoon $20/5 = 4$ levende oude personen. Samen vertegenwoordigen de tien overledenen zo opnieuw de volledige bevolking van 100 personen, en het herwogen gemiddelde vermogen bedraagt precies 180 000 euro.

In de herwogen erfdata onderliggend aan de narekening worden de groepen niet enkel op basis van leeftijd gedefinieerd, maar ook op basis van geslacht en socio-economische status. De differentiële methode veronderstelt dat overledenen binnen elke groep representatief zijn voor de levenden in die groep. Als deze veronderstelling niet zou opgaan, bijvoorbeeld omdat vermogende personen vlak voor hun overlijden nog schenkingen doen, zijn bijkomende correcties nodig (zie Box 2).

C Extrapolatie van de herwogen erfenissendata naar 2026

Hier ga ik kort in op hoe de individuele schattingen op basis van erfdata worden herschaald naar het privaat nettovermogen in het eerste kwartaal van 2026. Een dergelijke herschaling is nodig om het opbrengstpotentieel van de vermogensbelastingconfiguraties correct in te schatten, aangezien schattingen op basis van oudere gegevens het huidige vermogen niet correct weergeven.

De Nationale Bank van België (NBB) publiceert per kwartaal een schatting van het financieel vermogen en de schulden van gezinnen in België. De meest recente informatie over financieel vermogen en schulden is beschikbaar voor het eerste kwartaal van 2026. Voor niet-financiële activa zijn de data jaarlijks beschikbaar, en is het laatste beschikbare datapunt 2024. Een uitzondering hierop zijn de schattingen over grond, waar het laatste beschikbare datapunt 2023 is.

Voor de narekening van het opbrengstpotentieel van de drie wetsvoorstellen is de inputdata gebaseerd op individuele erfenissendata herschaald naar nationale rekeningen. Zoals hierboven vermeld, kan voor financiële activa en schulden gebruik gemaakt worden van de door de NBB beschikbaar gestelde kwartaaldata voor het eerste kwartaal van 2026. Voor niet-financiële activa

slaan de meest recente gegevens echter op 2024 (en in het geval van grond 2023).² Daarom extrapoleerde ik zelf de kwartaaldata voor niet-financiële activa op basis van de beschikbare jaarlijkse NBB-data.

Om gegevens over niet-financiële activa te extrapoleren naar het eerste kwartaal van 2026, werd een simpele OLS-regressie uitgevoerd waarbij (i) grond, (ii) gebouwen en (iii) andere niet-financiële activa geschat worden op basis van de waarde van het geaggregeerd financieel vermogen.³ Over het algemeen is er een sterke correlatie tussen het financieel vermogen en niet-financiële activa, wat deze extrapolatiemethode plausibel maakt (Figuur 1). De correlatie is iets sterker voor bruto financieel vermogen dan voor netto financieel vermogen, waardoor de extrapolatie op basis van bruto financieel vermogen werd uitgevoerd.

De opbrengstschattingen werden vervolgens verkregen door roerend vermogen, schulden en onroerend vermogen te herschalen naar hun tegenhangers op basis van de nationale rekeningen.⁴ Deze tegenhangers bestaan uit de NBB-kwartaaldata voor financiële activa en schulden en de geëxtrapoleerde kwartaaldata voor de niet-financiële activa.⁵ Op de met (geëxtrapoleerde) NBB-data herschaalde microdataset kan dan het opbrengstpotentieel en de belastingincidentie van de drie wetsvoorstellen worden berekend.

D ECB DWA correctie van enquêtedata

De Europese Centrale Bank (ECB) probeert sinds kort om voor de beperkingen van vermogens-enquêtes op een consistente manier te corrigeren. Hoewel de resultaten van de correctiemethode van de ECB openbaar beschikbaar zijn als de ECB Distributional Wealth Accounts (DWA), is de onderliggende gecorrigeerde microdataset niet toegankelijk voor onderzoekers. Daarom repliceerde ik de correctieprocedure van de ECB op basis van de beschikbare methodologische rapporten (ECB 2024; Engel e.a. 2022).⁶ Aangezien sommige inputgegevens niet openbaar beschikbaar zijn, kan het werk van de ECB niet exact gerepliceerd worden, maar de replicatiere-sultaten komen zeer dicht in de buurt van hun schattingen.

Hieronder beschrijf ik de belangrijkste stappen van de correctieprocedure en wijs ik op belangrijke verschillen tussen mijn replicatie en het werk van de ECB.

Stap 1. HFCS-gewichten aanpassen. De HFCS-doelpopulatie sluit gezinnen in collectieve

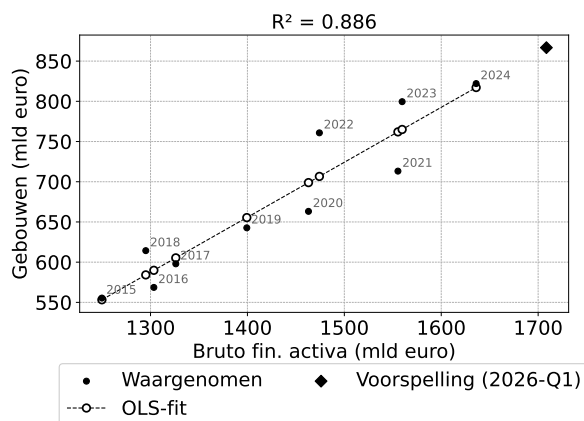
²De ECB-schattingen van niet-financiële activa (onderliggend aan de DWA aggregaten) op kwartaalbasis zijn helaas niet publiek beschikbaar. Wel beschikbaar zijn de geaggregeerde data voor de DWA-vermogenscomponenten op kwartaalniveau, maar deze DWA-vermogenscomponenten zijn niet één-op-één te koppelen aan de nationale rekeningen.

³In principe zou ook de ECB-schattingsmethode voor de extrapolatie van niet-financiële activa gerepliceerd kunnen worden. Dat gebeurde hier niet, aangezien de simpele OLS-extrapolatie afdoende lijkt (zie Figuur 1).

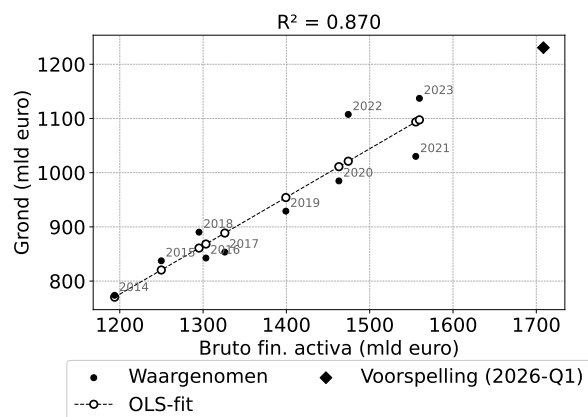
⁴De herschaling kan niet op een meer granulair niveau gebeuren aangezien slechts deze drie categorieën in de erfddata beschikbaar zijn. Zie Apostel (2025) voor meer uitleg en de exacte koppeling aan concepten uit de nationale rekeningen.

⁵Het totale nettovermogen op basis van deze procedure en het totale nettovermogen uit de officiële DWA-statistieken komt goed overeen, het verschil tussen beide bedraagt 3.4 % in het eerste kwartaal van 2026.

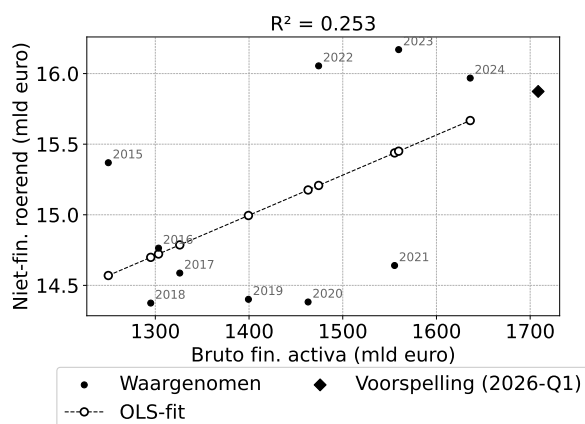
⁶Voortbouwend op masterproefwerk van Florian Vermeersch (Methodological review of Belgian wealth inequality estimates in the Distributional Wealth Accounts, UGent, 2025).

(a) Gebouwen

(b) Grond

(c) Niet-financieel roerend vermogen

Figuur 1: Gebouwen (paneel a), grond (paneel b) en niet-financieel roerend vermogen (paneel c) ten opzichte van bruto financieel vermogen, 2015-2026. Data voor 2026 zijn voor het eerste kwartaal, en gebaseerd op extrapolatie van niet-financiële activa zoals toegelicht in de tekst. De correlatie voor niet-financieel roerend vermogen is laag, maar het bedrag van dergelijke activa is erg klein ten opzichte van het totale vermogen. Zie Apostel (2025) voor de definitie van de verschillende vermogenscomponenten. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van NBB nationale rekeningen.

instellingen (bijv. gevangenen) uit. Om dit te corrigeren, worden de gewichten aangepast zodat de som van de aangepaste HFCS-gewichten overeenkomt met het totale aantal gezinnen in België.

Stap 2. Koppel HFCS-variabelen aan hun tegenhangers in de nationale rekeningen. Hoewel de meeste HFCS-variabelen gemakkelijk kunnen worden gekoppeld aan hun tegenhangers in de nationale rekeningen (EGMM 2020), zijn er enkele uitzonderingen.⁷ Hier volg ik consequent de aanpak van de ECB voor het omgaan met deze uitzonderingen. In sommige gevallen baseert de ECB zich op niet-openbare gegevens om de aggregaten van de nationale rekeningen aan te passen voor de koppelingsprocedure. Aangezien deze aangepaste aggregaten openbaar beschikbaar zijn, neem ik ze over in de replicatieprocedure.

Stap 3. Corrigeer voor ondergerapporteerde deposito's. De ECB corrigeert deposito's die niet plausibel zijn in het licht van het totale inkomen of vermogen van een gezin.⁸ Aangezien de methodologische nota ECB (2024) vaag is over de exacte procedure, pas ik de aanpak toe die wordt beschreven in Engel e.a. (2022).

Stap 4. Schat de top van de verdeling en trek rijke gezinnen uit deze topverdeling. De DWA procedure veronderstelt dat het vermogen van gezinnen aan de top een Pareto-verdeling vertoont. De landspecifieke vorm van deze Pareto-verdeling wordt geschat op basis van een dataset die de rijkste gezinnen uit de HFCS (in de ECB-baseline zijn dat gezinnen met een vermogen van meer dan 1 miljoen euro) combineert met ultrarijke gezinnen uit rijkenlijsten zoals Forbes. Aangezien de rijkste gezinnen in de HFCS doorgaans veel armer zijn dan het armste gezin in een rijkenlijst, wordt de kloof tussen de HFCS en de rijkenlijst opgevuld door gezinnen willekeurig te trekken uit de geschatte Pareto-verdeling. Hier wijk ik aanzienlijk af van de ECB, aangezien de landspecifieke rijkenlijsten die de ECB gebruikt niet openbaar beschikbaar zijn. In plaats daarvan baseer ik me op de De Rijkste Belgen lijst uit 2021,⁹ aangezien dit tot de beste replicatieresultaten leidt (zie hieronder).

Stap 5. Bepaal de vermogenscompositie aan de top. Hoewel de HFCS gedetailleerde informatie bevat over de vermogenscompositie van gezinnen, geven vermogenslijsten doorgaans alleen het totale nettovermogen van gezinnen weer. Bovendien is voor de uit de geschatte verdeling getrokken rijke gezinnen alleen het totale nettovermogen beschikbaar. De ECB schat eerst de landspecifieke verhoudingen tussen schulden en nettovermogen. Deze schattingen van de schulden kunnen vervolgens worden gebruikt om het brutovermogen af te leiden. Het brutovermogen wordt vervolgens verdeeld over verschillende activaklassen met behulp van externe informatie over de vermogensportefeuilles van zeer rijke gezinnen.¹⁰ Helaas is de

⁷Zo kan bijvoorbeeld bedrijfsvermogen (een HFCS-variabele) worden gekoppeld aan zowel niet-beursgenoteerde aandelen en andere aandelen (als het bedrijf wordt beschouwd als een vennootschap of een quasi-vennootschap) als niet afzonderlijk worden geregistreerd (d.w.z. er wordt geen onderscheid gemaakt tussen bedrijfs- en huishoudvermogen, als het gezin wordt beschouwd als een producerend gezin).

⁸Er is ook het probleem dat bedrijfsdeposito's in de HFCS worden geclassificeerd als bedrijfsvermogen, maar in de nationale rekeningen als deposito's. Ook voor dit probleem volg ik de correctie van de ECB.

⁹Aangezien de HFCS-enquêtedata uit 2023 afkomstig is, worden de observaties op de De Rijkste Belgen lijst geactualiseerd op basis van de nominale BBP-groei.

¹⁰ECB (2024) geeft geen nauwkeurige uitsplitsing van de portefeuillevverdeling, dus baseer ik me op de uitsplitsing in Engel e.a. (2022). Ik pas wel de landspecifieke aanpassingen van de portefeuilleallocatie (ten opzichte van de baseline) toe die in het rapport ECB (2024) worden beschreven, voor zover dergelijke aanpassingen mogelijk zijn op

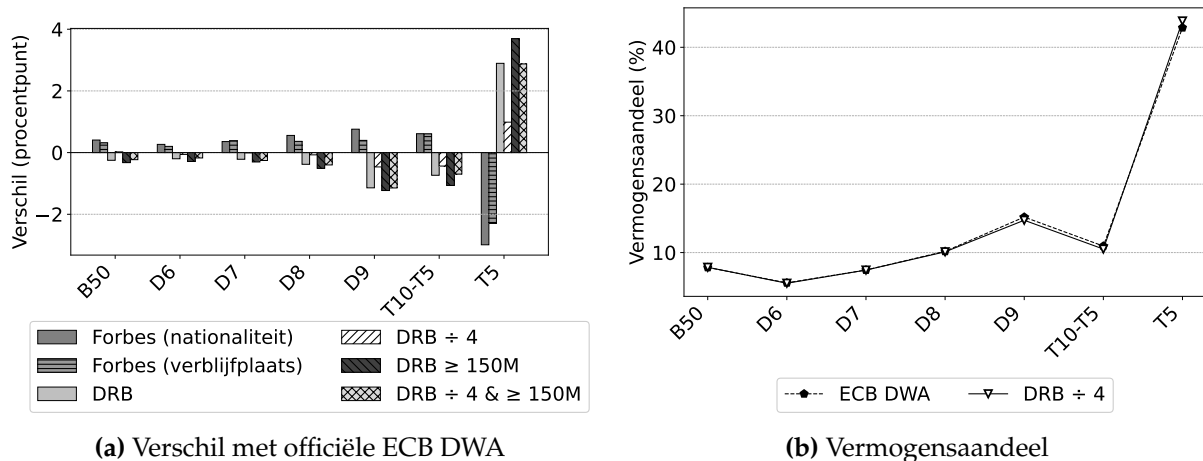
methodologische toelichting in ECB (2024) vaag over de procedure voor de correctie van de schulden, dus neem ik het gemiddelde van het (relatief smalle) bereik tussen de landen dat zij vermelden.

Stap 6. Proportionele herschaling. Om de gecorrigeerde HFCS-gegevens volledig in overeenstemming te brengen met de nationale rekeningen, worden de HFCS-activacategorieën geherschaald naar hun (in stap 2) gekoppelde tegenhangers in de nationale rekeningen. Voor passiva wordt de herschalingsprocedure enigszins aangepast om ervoor te zorgen dat gezinnen met een negatief nettovermogen niet eindigen met een nog negatiever nettovermogen dan voorheen (aangezien de standaardprocedure tot onwaarschijnlijke uitschieters leidt).

De ECB verschaft geen informatie over welke rijkenlijst precies gebruikt werd voor België om de top van de verdeling te schatten en welke correcties eventueel op deze rijkenlijst werden toegepast. Er zijn in België zowel de Forbes als de De Rijkste Belgen (DRB) lijst beschikbaar. De DRB lijst bevat als observaties soms families die uit meerdere gezinnen bestaan, wat niet volledig consistent is met de HFCS (op gezinsniveau). Bovendien is het plausibel dat de onderkant van rijkenlijsten minder betrouwbaar is omdat journalisten vaak personen met een relatief laag vermogen over het hoofd zien. Daarom testte ik volgende specificaties: (i) Forbes-rijkenlijst (op basis van nationaliteit), (ii) Forbes-rijkenlijst op basis van verblijfplaats, (iii) DRB-rijkenlijst, (iv) DRB-rijkenlijst waarbij de observaties gesplitst worden in 4, (v) DRB-rijkenlijst waarbij observaties onder 150 miljoen euro niet worden weerhouden, (vi) DRB-rijkenlijst met combinatie van (iv) en (v). De Forbes-rijkenlijst is op individueel niveau en heeft geen observaties met een nettovermogen onder 150 miljoen euro.

Voor de robuustheidscheck van de opbrengstschattingen op basis van DWA-gecorrigeerde enquêtedata wordt de hierboven uitgelegde replicatieprocedure toegepast op de meest recente beschikbare HFCS-enquête (2023). De ECB publiceert het geschatte vermogensaandeel van de onderste 50%, de volgende 4 decielen, de top 10% en de top 5% van de verdeling. In de specificatie waarbij DRB-rijkenlijstobservaties gesplitst worden in vier nieuwe observaties ($DRB \div 4$, specificatie (iv) hierboven) komen de geschatte vermogensaandelen het dichtst bij de DWA-schattingen van de ECB. De afwijking bedraagt 1.0 %-punt voor het top 5%-aandeel en hoogstens 0.5 %-punt voor de andere kwantielen. Daarom werd deze specificatie gebruikt voor de robuustheidscheck van de opbrengstschattingen.

basis van openbaar beschikbare informatie.

Figuur 2: Verskil tussen replicatieresultaten en officiële ECB DWA-schattingen (paneel a) en absolute vermogensaandelen ECB DWA-schattingen en op $DRB \div 4$ gebaseerd replicatieresultaat (paneel b) voor referentieperiode HFCS 2023. Bron: Eigen berekeningen op basis van HFCS-surveydata en ECB DWA.

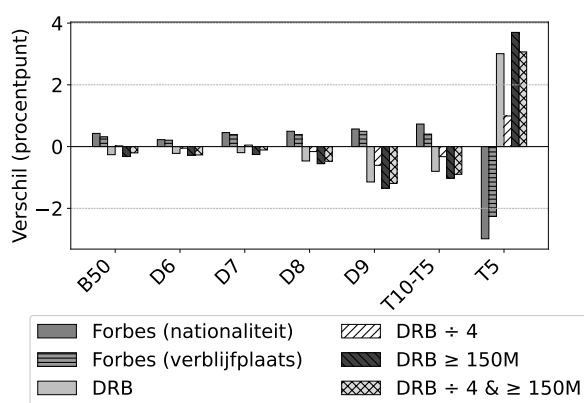
E Extrapolatie van de ECB DWA correctie naar 2026

De ECB publiceert schattingen van de vermogensverdeling op basis van haar DWA-gebaseerde correctiemethode en HFCS-enquêtedata per kwartaal, met als meest recente datapunt het eerste kwartaal van 2026. De laatste beschikbare HFCS-enquête is van 2023. Om toch een schatting van de vermogensverdeling voor recentere kwartalen te kunnen maken, herschaalt de ECB de DWA-gecorrigeerde HFCS-data naar het totale vermogen in de nationale rekeningen in elk kwartaal (ECB 2024).¹¹ Voor de financiële activa en schulden baseert de ECB zich daarbij op de door de NBB beschikbaar gestelde kwartaaldata. Voor niet-financiële activa schat de ECB de kwartaaldata op basis van de beschikbare jaarlijkse data (ECB 2021).

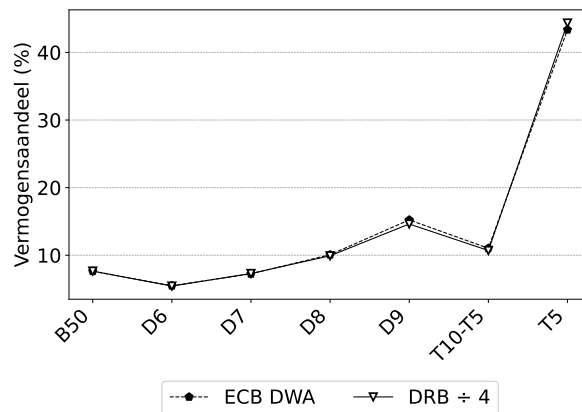
De opbrengstschattingen van de robuustheidschecks op basis van DWA-gecorrigeerde enquête-data (besproken in Sectie G) zijn gebaseerd op de in de vorige sectie beschreven replicatie van de ECB DWA correctieprocedure. De resulterende microdataset werd vervolgens herschaald naar de ECB DWA aggregaten die de ECB publiceert voor het eerste kwartaal van 2026.¹² Een vergelijking van de herschaalde replicatie van de ECB DWA correctieprocedure met de officiële DWA-resultaten voor het eerste kwartaal van 2026 toont bijna exact dezelfde afwijking als voor 2023 (Figuur 3). Zo ligt het top 5%-aandeel van de gebruikte rijkenlijst-specificatie ($DRB \div 4$) 1.0 %-punt hoger dan in de officiële DWA-statistieken. Op deze herschaalde microdataset kunnen dan vermogensbelastingsconfiguraties worden toegepast om een schatting van het opbrengstpotentieel te verkrijgen.

¹¹De herschaling gebeurt op het niveau van de verschillende vermogenscomponenten, zodat de vermogensverdeling kan veranderen door wijzigingen in het belang van die vermogenscomponenten ten opzichte van elkaar. Deze extrapolatiemethode veronderstelt dus dat de vermogenssamenstelling op gezinsniveau constant blijft.

¹²Op het niveau van de vermogenscomponenten, consistent met de DWA benadering. Dit dus in tegenstelling tot de DWA-microdata, die niet gepubliceerd wordt door de ECB.

(a) Verschiedenheid met officiële ECB DWA

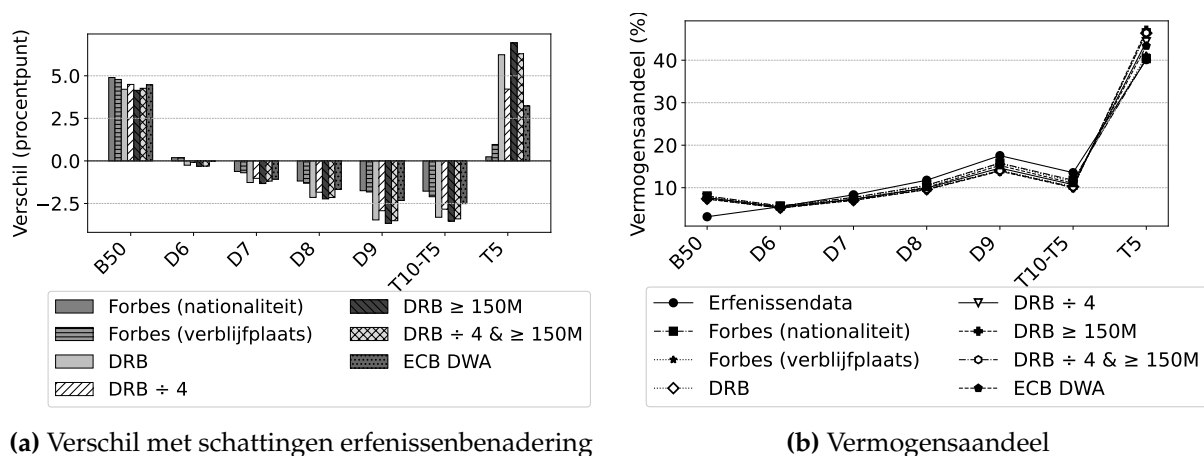
(b) Vermogensaandeel

Figuur 3: Verschiedenheid tussen replicatieresultaten en officiële ECB DWA-schattingen (paneel a) en absolute vermogensaandelen ECB DWA-schattingen en op $DRB \div 4$ gebaseerd replicatieresultaat (paneel b) voor 2026 kwartaal 1. Bron: Eigen berekeningen op basis van HFCS-surveydata en ECB DWA.

F Vergelijking van ECB DWA en ECB DWA replicatie met erfenissendata voor 2026

Om de onzekerheid van de DWA-gebaseerde correctieprocedure te analyseren, vergelijkt deze sectie de officiële ECB DWA resultaten en de ECB DWA replicatieresultaten met de erfenissendata voor het eerste kwartaal van 2026. De vermogensschatting op basis van de erfenissenbenadering is de microdataset herschaald naar de nationale rekeningen van het eerste kwartaal van 2026, zoals uitgelegd in Sectie C van deze technische bijlage.

In vergelijking met de erfenissenbenadering rapporteert de ECB DWA een hogere vermogensconcentratie aan zowel de onderkant als de top van de verdeling, en een lagere concentratie aan de subtop van de verdeling (Figuur 4).

Figuur 4: Verschil tussen erfenissengebaseerde benadering en DWA-gecorrigeerde HFCS-schattingen (paneel a) en absolute vermogensaandelen erfenissengebaseerde en DWA-gecorrigeerde HFCS-schattingen (paneel b) voor het eerste kwartaal van 2026. Om de ruis te beperken die ontstaat doordat het aantal zeer rijke overledenen van jaar tot jaar verschilt, zijn de resultaten van de erfenisgebaseerde methode een gemiddelde voor 2020-2022. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van HFCS-surveydata en ECB DWA.

G Narekening voorstellen op basis van ECB DWA replicatie

In deze sectie baseer ik me op de DWA-gecorrigeerde enquêtedata (herschaald naar het eerste kwartaal van 2026) om de drie wetsvoorstellen na te rekenen. Ten eerste bestudeer ik het verschil in opbrengstschattingen voor het PVDA-PTB voorstel nagerekend op individueel niveau (met de drempelwaarde-correctie op basis van erfdata) en op gezinsniveau (met de DWA-gecorrigeerde enquêtedata). Ten tweede ga ik na wat het opbrengstpotentieel is van de drie voorstellen op basis van de DWA-gecorrigeerde enquêtedata. Aangezien de enquêtedata enkel op gezinsniveau beschikbaar zijn, veronderstel ik hiervoor dat het gezinsvermogen gelijk verdeeld wordt over volwassen individuen binnen een gezin om zo ook de wetsvoorstellen met belasting op individueel niveau te kunnen narekenen.

De narekening van het PVDA-PTB voorstel op basis van de DWA-gecorrigeerde enquêtedata en op gezinsniveau komt tot een substantieel groter opbrengstpotentieel dan de narekening op basis van erfdata (op individueel niveau, met drempelwaarde-correctie zoals uitgelegd in de hoofdttekst). Zo bedraagt de opbrengst zonder gedragsreactie 19.82 miljard euro, tegenover 11.71 miljard euro volgens de erfenissendata (Tabel 1).

Een deel van dit verschil kan mogelijk verklaard worden door de gemaakte assumpties met betrekking tot de gezinssamenstelling. Hoewel de HFCS-enquêtedata geen informatie verschaft over de vermogensverdeling binnen een gezin, wordt het aantal volwassenen per gezin wel gerapporteerd. Het gemiddelde aantal volwassenen per gezin stijgt door de verdeling heen en bereikt 2.8 in de top 1% HFCS-gezinnen (Figuur 5). Bij gelijke verdeling van het gezinsvermogen over de volwassenen van het gezin, is de gehanteerde drempelwaarde-correctie in de hoofdttekst voor het PVDA-PTB voorstel dan te conservatief.

Eén manier om de kwantitatieve grootorde van de gezinssamenstellingsverklaring na te gaan is door de DWA-gecorrigeerde enquêtedata om te zetten naar individueel niveau. Aangezien

de vermogensverdeling binnen gezinnen niet gerapporteerd wordt, is het noodzakelijk om over deze intrafamiliale vermogensverdeling een assumptie te maken. Daarnaast moet ook een assumptie opgelegd worden over de gezinsgrootte van de synthetische gezinnen aan de top van de verdeling (i.e. de fictieve gezinnen die uit de geschatte Pareto-verdeling worden getrokken en die dus niet in de HFCS-enquêtedata voorkomen) en de gezinnen uit de rijkenlijst. Voor de gezinnen die in de HFCS-enquêtedata voorkomen kan het aantal volwassenen per gezin zoals gerapporteerd worden gebruikt.

Bij een gelijke verdeling van het gezinsvermogen over de volwassenen van het gezin en bij een veronderstelling van 2 respectievelijk 3 volwassenen per gezin, komt de opbrengstschatting van het PVDA-PTB voorstel (nu berekend op geïndividualiseerde DWA-gecorrigeerde enquêtedata) lager uit op 19.56-18.95 miljard (Tabel 2 en Tabel 4). In de meest plausibele veronderstelling van de gezinsgrootte (2.8 volwassenen per gezin, uitgaande van het gemiddelde in de top 1% van de HFCS-enquêtedata) bedraagt de opbrengstschatting 19.07 miljard euro (Tabel 3). Deze opbrengstschattingen liggen evenwel nog steeds flink hoger dan de opbrengstschatting op basis van erfdata, en het is erg onzeker of de intrafamiliale vermogensverdeling aan de top van de verdeling bij benadering gelijk is.

Een alternatieve, belangrijkere verklaring is dan ook dat de DWA-gecorrigeerde enquêtedata een hogere vermogensconcentratie aan de top van de verdeling vertonen dan de erfenissendata. Zoals in Box 3 beargumenteerd, komt deze hogere vermogensconcentratie met aanzienlijke onzekerheid en kan de erfdata beschouwd worden als een plausibele ondergrens van de vermogensconcentratie aan de top van de verdeling.

Om de onzekerheid gepaard gaande met dit verschil in topvermogensconcentratie te kwantificeren, berekende ik ook het opbrengstpotentieel van de Ecolo-Groen en PS configuraties op basis van de geïndividualiseerde DWA-gecorrigeerde enquêtedata (Tabel 2 tot Tabel 4).

Tabel 1: Opbrengst en kenmerken van het PVDA-PTB voorstel geschat op basis van erfenissendata (individueel niveau met drempelwaardecorrectie) en op basis van DWA-gecorrigeerde enquêtedata (gezinsniveau), in euro's van het eerste kwartaal van 2026

	PVDA-PTB (drempels $\div$ 2) ^a <i>individueel</i> <i>erfenissendata</i>	PVDA-PTB <i>gezin</i> <i>DWA replicatie</i>
Belastingplichtigen ^b (aantal)	134 102	37 741
Belastingplichtigen ^b (%)	1.5%	0.7%
<i>Geen gedragsreactie</i>		
Opbrengst (mld. euro)	11.71	19.82
Effect op belastingdruk ^c	0.36%	0.63%
<i>Zwakke gedragsreactie^d</i>		
Opbrengst (mld. euro)	8.33	15.12
Effect op belastingdruk ^c	0.26%	0.48%
<i>Sterke gedragsreactie^e</i>		
Opbrengst (mld. euro)	4.14	8.64
Effect op belastingdruk ^c	0.13%	0.27%

^a Drempels van het eigenlijke PVDA-PTB voorstel (op gezinsniveau) gedeeld door twee, wat overeenkomt met de veronderstelling dat elk gezin uit twee volwassenen met een gelijk aandeel in het gezinsvermogen bestaat. Zie Box 3 voor verdere toelichting.

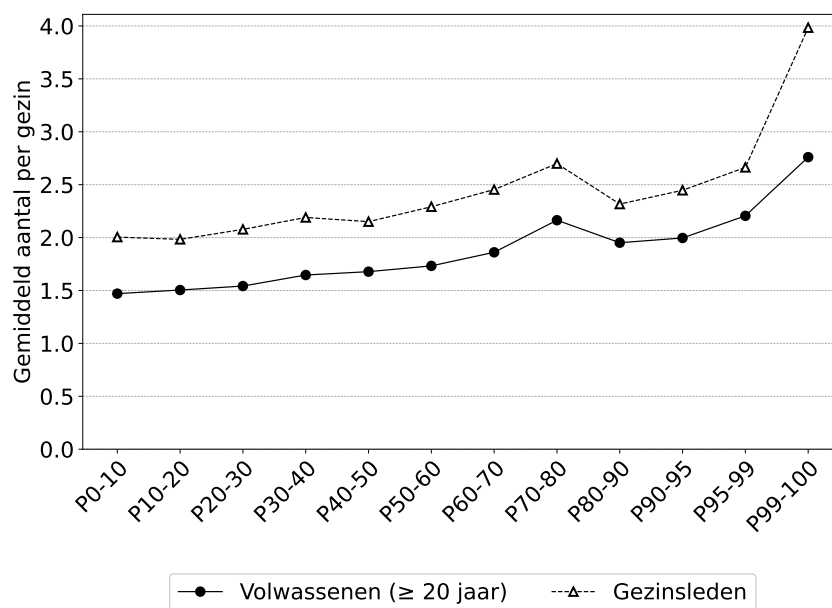
^b Voor het PVDA-PTB voorstel op individueel niveau het aantal individuen van 20 jaar en ouder. Voor het PVDA-PTB voorstel op gezinsniveau het aantal gezinnen.

^c Dit is de stijging in de effectieve belastingdruk op vermogen over de volledige populatie (dus niet enkel over individuen die onderhevig zijn aan de vermogensbelastingsconfiguratie), gedefinieerd als de belastingopbrengst gedeeld door het netto-vermogen. Deze definitie veronderstelt dat de gedragsreactie het werkelijke vermogen niet vermindert.

^d Elasticiteit van 7.

^e Elasticiteit van 17.

Noot: De erfenissendata en de DWA-gecorrigeerde enquêtedata zijn elk herschaald naar het privaat nettovermogen in het eerste kwartaal van 2026. Zie Box 3 en eerdere secties voor de data en methode.

Figuur 5: Gemiddeld aantal volwassenen en gezinsleden per gezin naar vermogensgroep in België, 2023. Deze figuur toont het gemiddelde aantal volwassenen (20 jaar en ouder) en gezinsleden per gezin naar percentielgroep van het nettovermogen per gezin, op basis van de baseline DWA-gecorrigeerde HFCS-data voor 2023. De resultaten hier zijn het gemiddelde over de 5 implicate datasets. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van HFCS-surveydata.

Tabel 2: Geraamde opbrengst en kenmerken per voorstel geschat op basis van DWA-gecorrigeerde enquêtedata (individueel niveau na gelijke verdeling van het gezinsvermogen over de volwassenen, 2 volwassenen per synthetisch gezin), in euro's van het eerste kwartaal van 2026

	Ecolo-Groen	PS	PVDA-PTB (drempels ÷ 2) ^a
	<i>individueel DWA replicatie</i>	<i>individueel DWA replicatie</i>	<i>individueel DWA replicatie</i>
Belastingplichtigen ^b (aantal)	59 339	22 926	59 339
Belastingplichtigen ^b (%)	0.6%	0.3%	0.6%
<i>Geen gedragsreactie</i>			
Opbrengst (mld. euro)	7.09	8.24	19.56
Effect op belastingdruk ^c	0.23%	0.26%	0.62%
<i>Zwakke gedragsreactie^d</i>			
Opbrengst (mld. euro)	6.45	7.27	14.99
Effect op belastingdruk ^c	0.21%	0.23%	0.48%
<i>Sterke gedragsreactie^e</i>			
Opbrengst (mld. euro)	5.54	5.88	8.63
Effect op belastingdruk ^c	0.18%	0.19%	0.27%

^a Drempels van het eigenlijke PVDA-PTB voorstel (op gezinsniveau) gedeeld door twee, wat overeenkomt met de veronderstelling dat elk gezin uit twee volwassenen met een gelijk aandeel in het gezinsvermogen bestaat. Zie Box 3 voor verdere toelichting.

^b Aantal individuen van 20 jaar en ouder.

^c Dit is de stijging in de effectieve belastingdruk op vermogen over de volledige populatie (dus niet enkel over individuen die onderhevig zijn aan de vermogensbelastingsconfiguratie), gedefinieerd als de belastingopbrengst gedeeld door het netto-vermogen. Deze definitie veronderstelt dat de gedragsreactie het werkelijke vermogen niet vermindert.

^d Elasticiteit van 7.

^e Elasticiteit van 17.

Noot: In de narekening die hier getoond wordt, werd het vermogen van elk gezin in de DWA-gecorrigeerde enquêtedata gelijk gesplitst over de volwassenen in het gezin. Synthetische gezinnen (getrokken uit de Pareto-verdeling) en gezinnen uit rijkenlijsten aan de top van de verdeling krijgen in de hier getoonde specificatie 2 volwassenen toegewezen. De DWA-gecorrigeerde enquêtedata zijn herschaald naar het privaat nettovermogen in het eerste kwartaal van 2026. Zie Box 3 en eerdere secties voor de data en methode.

Tabel 3: Geraamde opbrengst en kenmerken per voorstel geschat op basis van DWA-gecorrigeerde enquêtedata (individueel niveau na gelijke verdeling van het gezinsvermogen over de volwassenen, 2.8 volwassenen per synthetisch gezin), in euro's van het eerste kwartaal van 2026

	Ecolo-Groen	PS	PVDA-PTB (drempels ÷ 2) ^a
	<i>individueel DWA replicatie</i>	<i>individueel DWA replicatie</i>	<i>individueel DWA replicatie</i>
Belastingplichtigen ^b (aantal)	64 209	27 795	64 209
Belastingplichtigen ^b (%)	0.7%	0.3%	0.7%
<i>Geen gedragsreactie</i>			
Opbrengst (mld. euro)	6.75	7.67	19.07
Effect op belastingdruk ^c	0.21%	0.24%	0.61%
<i>Zwakke gedragsreactie^d</i>			
Opbrengst (mld. euro)	6.13	6.77	14.54
Effect op belastingdruk ^c	0.20%	0.22%	0.46%
<i>Sterke gedragsreactie^e</i>			
Opbrengst (mld. euro)	5.25	5.49	8.23
Effect op belastingdruk ^c	0.17%	0.17%	0.26%

^a Drempels van het eigenlijke PVDA-PTB voorstel (op gezinsniveau) gedeeld door twee, wat overeenkomt met de veronderstelling dat elk gezin uit twee volwassenen met een gelijk aandeel in het gezinsvermogen bestaat. Zie Box 3 voor verdere toelichting.

^b Aantal individuen van 20 jaar en ouder.

^c Dit is de stijging in de effectieve belastingdruk op vermogen over de volledige populatie (dus niet enkel over individuen die onderhevig zijn aan de vermogensbelastingsconfiguratie), gedefinieerd als de belastingopbrengst gedeeld door het netto-vermogen. Deze definitie veronderstelt dat de gedragsreactie het werkelijke vermogen niet vermindert.

^d Elasticiteit van 7.

^e Elasticiteit van 17.

Noot: In de narekening die hier getoond wordt, werd het vermogen van elk gezin in de DWA-gecorrigeerde enquêtedata gelijk gesplitst over de volwassenen in het gezin. Synthetische gezinnen (getrokken uit de Pareto-verdeling) en gezinnen uit rijkenlijsten aan de top van de verdeling krijgen in de hier getoonde specificatie 2.8 volwassenen toegewezen. De DWA-gecorrigeerde enquêtedata zijn herschaald naar het privaat nettovermogen in het eerste kwartaal van 2026. Zie Box 3 en eerdere secties voor de data en methode.

Tabel 4: Geraamde opbrengst en kenmerken per voorstel geschat op basis van DWA-gecorrigeerde enquêtedata (individueel niveau na gelijke verdeling van het gezinsvermogen over de volwassenen, 3 volwassenen per synthetisch gezin), in euro's van het eerste kwartaal van 2026

	Ecolo-Groen	PS	PVDA-PTB (drempels ÷ 2) ^a
	<i>individueel DWA replicatie</i>	<i>individueel DWA replicatie</i>	<i>individueel DWA replicatie</i>
Belastingplichtigen ^b (aantal)	65 427	29 013	65 427
Belastingplichtigen ^b (%)	0.7%	0.3%	0.7%
<i>Geen gedragsreactie</i>			
Opbrengst (mld. euro)	6.67	7.55	18.95
Effect op belastingdruk ^c	0.21%	0.24%	0.60%
<i>Zwakke gedragsreactie^d</i>			
Opbrengst (mld. euro)	6.06	6.66	14.42
Effect op belastingdruk ^c	0.19%	0.21%	0.46%
<i>Sterke gedragsreactie^e</i>			
Opbrengst (mld. euro)	5.19	5.40	8.13
Effect op belastingdruk ^c	0.17%	0.17%	0.26%

^a Drempels van het eigenlijke PVDA-PTB voorstel (op gezinsniveau) gedeeld door twee, wat overeenkomt met de veronderstelling dat elk gezin uit twee volwassenen met een gelijk aandeel in het gezinsvermogen bestaat. Zie Box 3 voor verdere toelichting.

^b Aantal individuen van 20 jaar en ouder.

^c Dit is de stijging in de effectieve belastingdruk op vermogen over de volledige populatie (dus niet enkel over individuen die onderhevig zijn aan de vermogensbelastingsconfiguratie), gedefinieerd als de belastingopbrengst gedeeld door het netto-vermogen. Deze definitie veronderstelt dat de gedragsreactie het werkelijke vermogen niet vermindert.

^d Elasticiteit van 7.

^e Elasticiteit van 17.

Noot: In de narekening die hier getoond wordt, werd het vermogen van elk gezin in de DWA-gecorrigeerde enquêtedata gelijk gesplitst over de volwassenen in het gezin. Synthetische gezinnen (getrokken uit de Pareto-verdeling) en gezinnen uit rijkenlijsten aan de top van de verdeling krijgen in de hier getoonde specificatie 3 volwassenen toegewezen. De DWA-gecorrigeerde enquêtedata zijn herschaald naar het privaat nettovermogen in het eerste kwartaal van 2026. Zie Box 3 en eerdere secties voor de data en methode.

H Alternatieve specificaties van de belastingdruk op vermogen

In de hoofdtekst wordt de belastingdruk op vermogen in België en andere Europese landen uitgedrukt door vermogensbelastingen zoals gedefinieerd door de Europese Commissie (DG TAXUD) te relateren aan het totale nettovermogen. In deze sectie worden enkele alternatieve specificaties getoond.

Een eerste alternatieve specificatie betreft de belastingdruk op vermogen uitgedrukt ten opzichte van vermogensinkomsten zoals gedefinieerd door DG TAXUD (zie Box 5). Hieruit blijkt dat België een belastingdruk op vermogensinkomsten heeft ter hoogte van 32.98% (Figuur 6, paneel a). Met de nieuwe meerwaardebelasting zou de belastingdruk op de vermogensinkomsten in België stijgen tot ongeveer 33.22% volgens deze berekeningswijze. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat meerwaarden niet in de definitie van vermogensinkomsten zijn opgenomen, waardoor de belastingdruk op vermogensinkomsten overschat wordt.

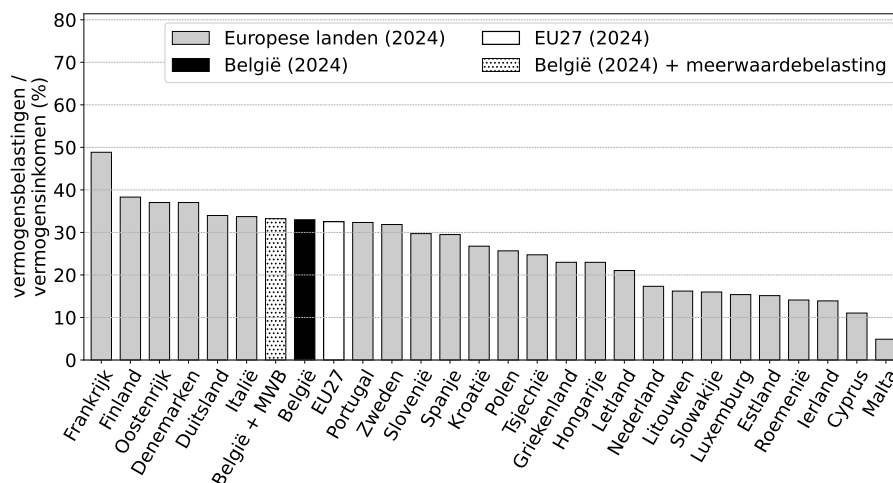
Het vermogensbelastingsconcept gehanteerd door DG TAXUD bevat een aantal belastingen die niet eenduidig als een belasting op het vermogen kunnen worden geïnterpreteerd. De belasting op het inkomen van vennootschappen (voornamelijk de vennootschapsbelasting) raakt individuen en gezinnen niet rechtstreeks. Het inkomen van zelfstandigen en dus ook de belasting op dat inkomen is voornamelijk arbeids- eerder dan kapitaalgerelateerd. Erf-, schenk- en transactiebelastingen¹³ zijn belastingen op de overdracht van vermogen, waarvan de opbrengst afhangt van het aantal en de omvang van de overdrachten in een bepaald jaar, en niet van het vermogen zelf.¹⁴

In het licht van het erg ruime DG TAXUD vermogensbelastingsconcept, volgen hieronder nog zes alternatieve specificaties van de vermogensbelastingsdruk (zowel ten opzichte van het totale netto privévermogen als ten opzichte van de vermogensinkomsten) exclusief volgende belastingscategorieën: (i) de belasting op het inkomen van vennootschappen (Figuur 7 en Figuur 8); (ii) de belastingen op het inkomen van zelfstandigen (Figuur 9 en Figuur 10); (iii) beide (Figuur 11 en Figuur 12); (iv) beide en de vermogensinkomensbelasting op huishoudens (enkel de belastingen op bezit en overdracht van vermogen blijven dan over) (Figuur 13 en Figuur 14); (v) de erf-, schenk- en transactiebelastingen (Figuur 15 en Figuur 16); en (vi) de belasting op het inkomen van vennootschappen, de belastingen op het inkomen van zelfstandigen en de erf-, schenk- en transactiebelastingen samen (Figuur 17 en Figuur 18).

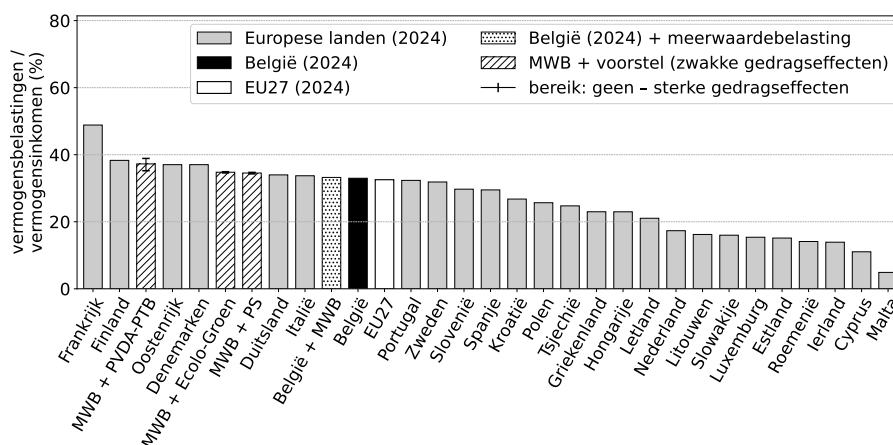
Zonder de belasting op het inkomen van vennootschappen bedraagt de belastingdruk op vermogen in België 1.23% van het nettovermogen (1.24% met de meerwaardebelasting) en 19.90% van de vermogensinkomsten (20.14% met de meerwaardebelasting). Zonder de belastingen op het inkomen van zelfstandigen bedraagt de belastingdruk 1.66% van het nettovermogen (1.67% met de meerwaardebelasting) en 26.89% van de vermogensinkomsten (27.13% met de meerwaarde-

¹³Voor België bestaan de transactiebelastingen voornamelijk uit de registratierechten en in mindere mate uit de taks op beursverrichtingen.

¹⁴Daarnaast neemt DG TAXUD als belastingen op bezit en overdracht van vermogen ook diverse belastingen op ondernemingen mee (bankenheffing, nucleaire repartitiebijdrage, verkeersbelasting van bedrijven, ...). Omdat het moeilijk is om dergelijke diverse belastingen land per land weg te zuiveren, wordt hieronder geen specificatie van belastingen op bezit en overdracht van vermogen zonder deze diverse belastingen getoond.

(a) Huidige belastingdruk

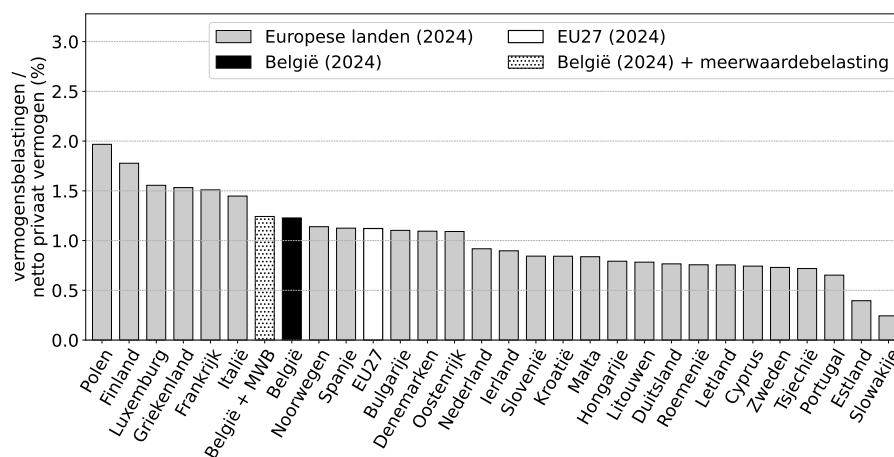
(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 6: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van vermogensinkomsten, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het vermogensinkomen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), en bevatten alle belastingen op vermogensinkomsten, vermogensoverdrachten, en vermogensbezit. Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnopbrengstschatting. Vermogensinkomsten worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), en houden geen rekening met (gerealiseerde of ongerealiseerde) meerwaarden. Het niet meenemen van meerwaarden leidt tot een overschatting van de belastingdruk. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

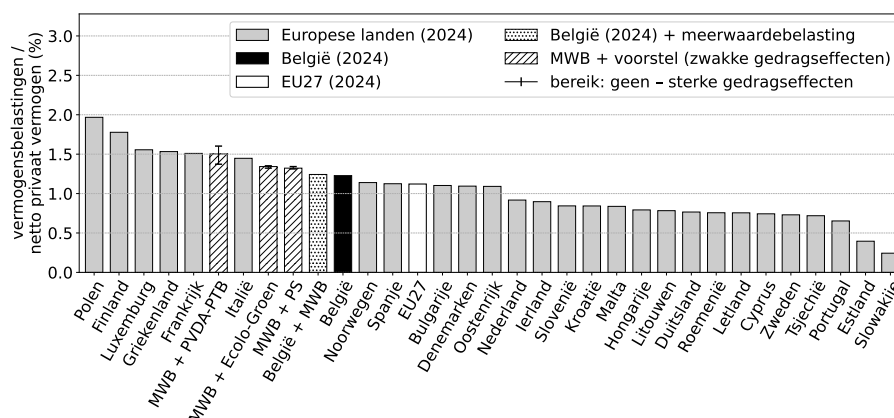
belasting). Worden beide categorieën weggelaten, dan blijft een belastingdruk over van 0.85% van het nettovermogen (0.87% met de meerwaardebelasting) en 13.81% van de vermogensinkomsten (14.05% met de meerwaardebelasting). Enkel de belastingen op bezit en overdracht van vermogen bedragen 0.69% van het nettovermogen (0.71% met de meerwaardebelasting) en 11.19% van de vermogensinkomsten (11.43% met de meerwaardebelasting).

Zonder de erf-, schenk- en transactiebelastingen bedraagt de belastingdruk op vermogen in België 1.76% van het nettovermogen (1.77% met de meerwaardebelasting) en 28.49% van de vermogensinkomsten (28.73% met de meerwaardebelasting). Worden daarbovenop ook de belasting op het inkomen van vennootschappen en de belastingen op het inkomen van zelfstandigen weggelaten, dan bedraagt de belastingdruk 0.57% van het nettovermogen (0.59% met de meerwaardebelasting) en 9.32% van de vermogensinkomsten (9.56% met de meerwaardebelasting).

Zoals hierboven al vermeld, worden meerwaarden in de definitie van vermogensinkomsten niet meegenomen. Hierdoor wordt de belastingdruk op vermogensinkomsten overschat.

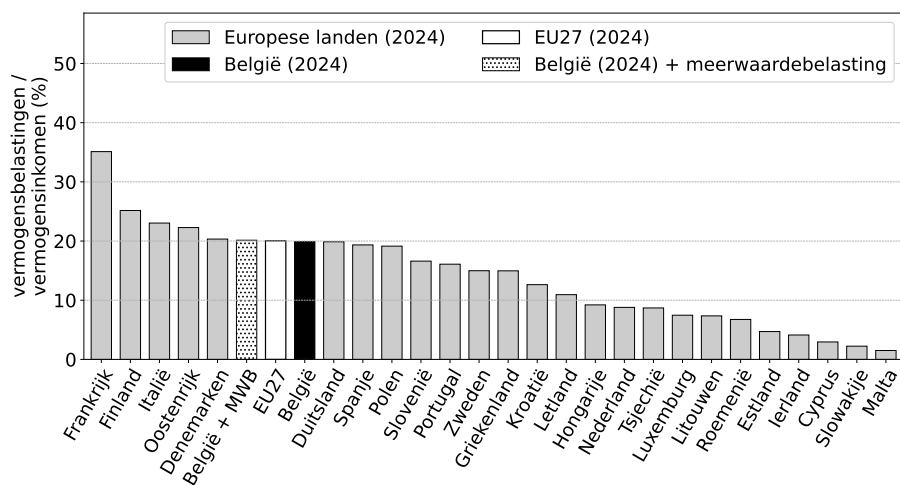

(a) Huidige belastingdruk

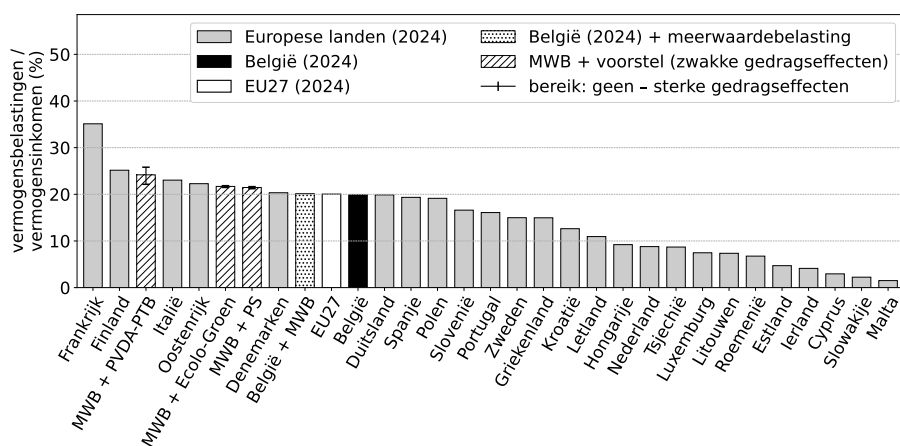

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 7: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van het totaal netto privévermogen, exclusief belasting op het inkomen van vennootschappen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het totaal netto privévermogen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder de belasting op het inkomen van vennootschappen. Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnopbrengstschatting. Totaal netto privévermogen is het totale vermogen van huishoudens en non-profit instellingen, min de schulden van deze sectoren. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

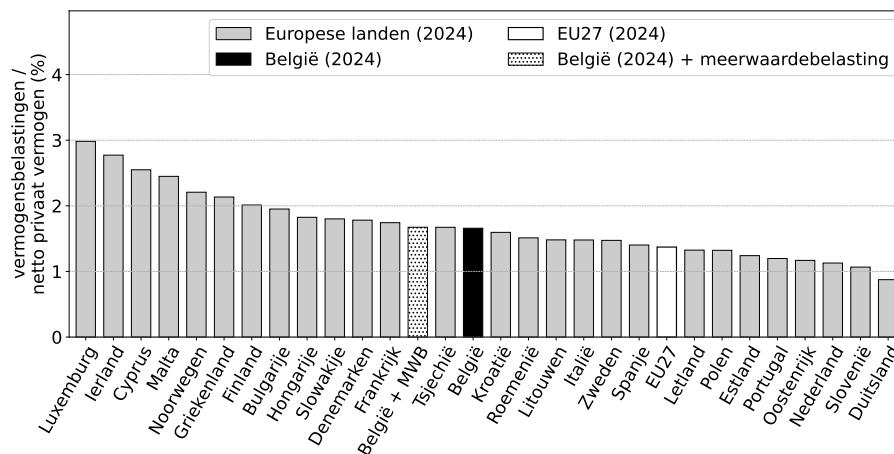

(a) Huidige belastingdruk

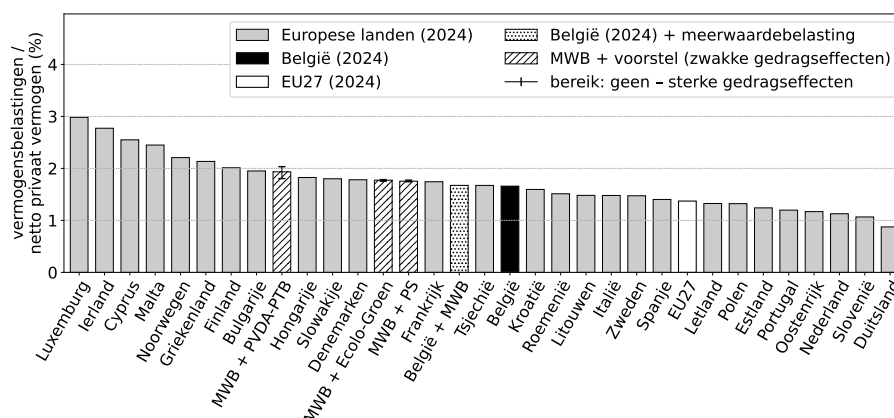

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 8: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van vermogensinkomsten, exclusief belasting op het inkomen van vennootschappen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het vermogensinkomen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder de belasting op het inkomen van vennootschappen. Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnp-brenngstschatting. Vermogensinkomsten worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), en houden geen rekening met (gerealiseerde of ongerealiseerde) meerwaarden. Het niet meenemen van meerwaarden leidt tot een overschatting van de belastingdruk. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

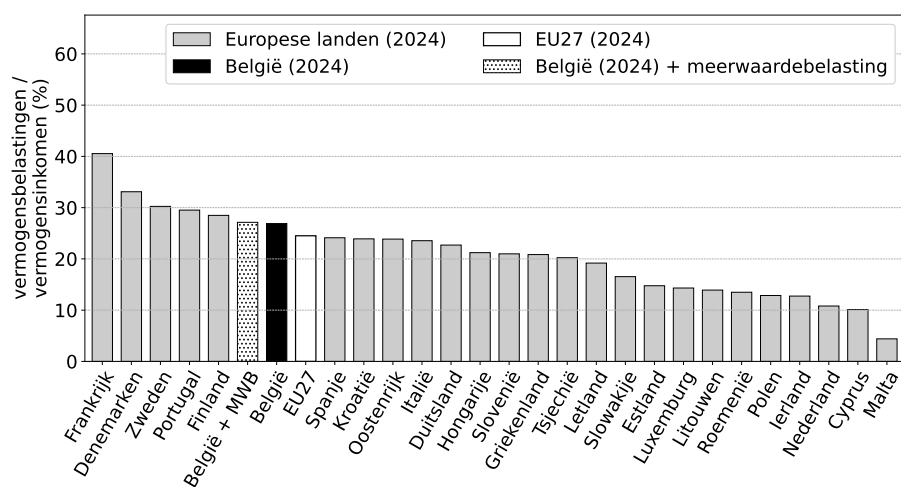

(a) Huidige belastingdruk

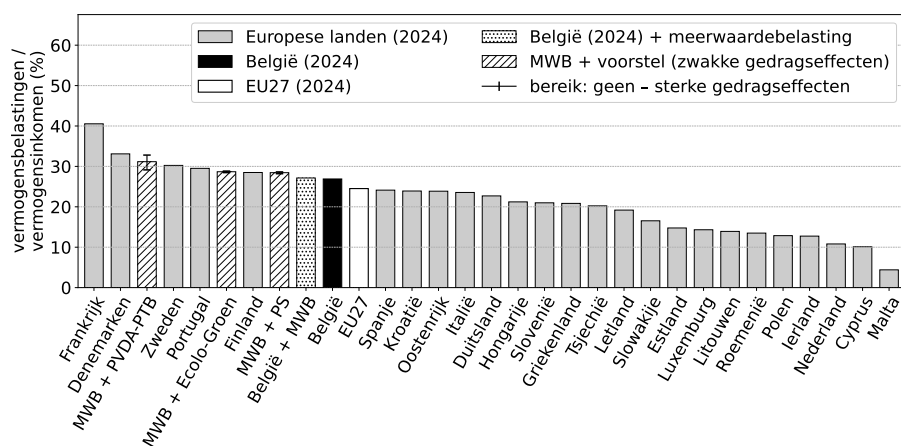

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 9: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van het totaal netto privévermogen, exclusief belastingen op het inkomen van zelfstandigen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het totaal netto privévermogen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder de belastingen op het inkomen van zelfstandigen. Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnopbrengstschatting. Totaal netto privévermogen is het totale vermogen van huishoudens en non-profit instellingen, min de schulden van deze sectoren. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

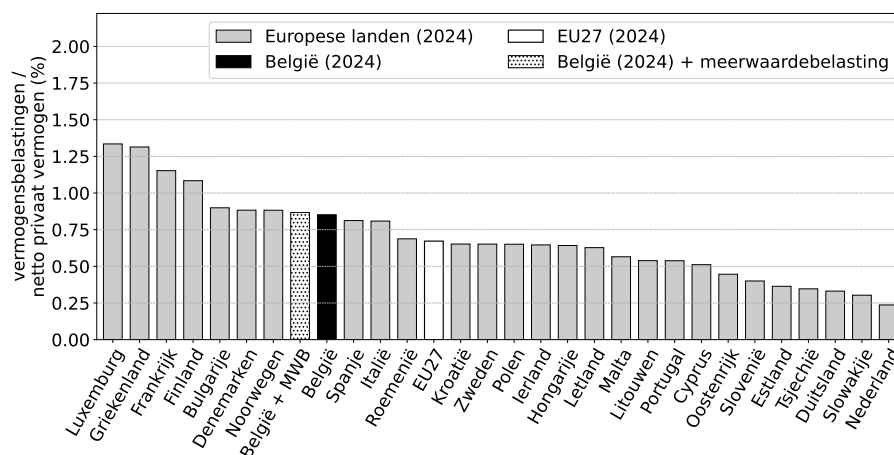

(a) Huidige belastingdruk

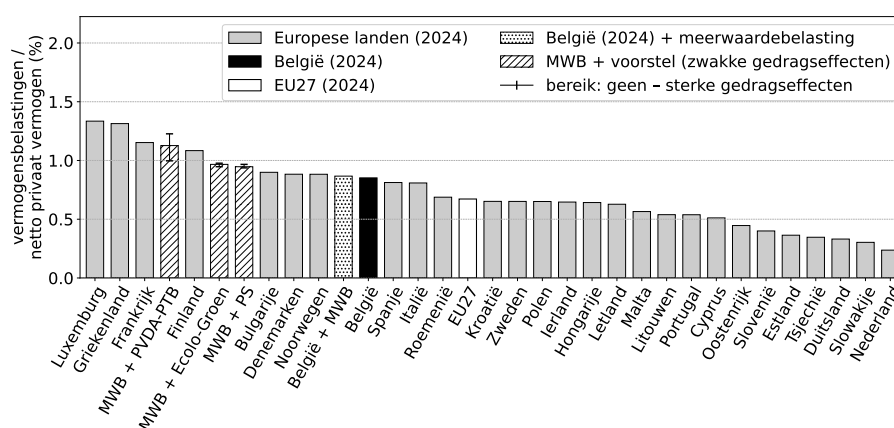

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 10: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van vermogensinkomsten, exclusief belastingen op het inkomen van zelfstandigen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het vermogensinkomen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder de belastingen op het inkomen van zelfstandigen. Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnpbrengstschatting. Vermogensinkomsten worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), en houden geen rekening met (gerealiseerde of ongerealiseerde) meerwaarden. Het niet meenemen van meerwaarden leidt tot een overschatting van de belastingdruk. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

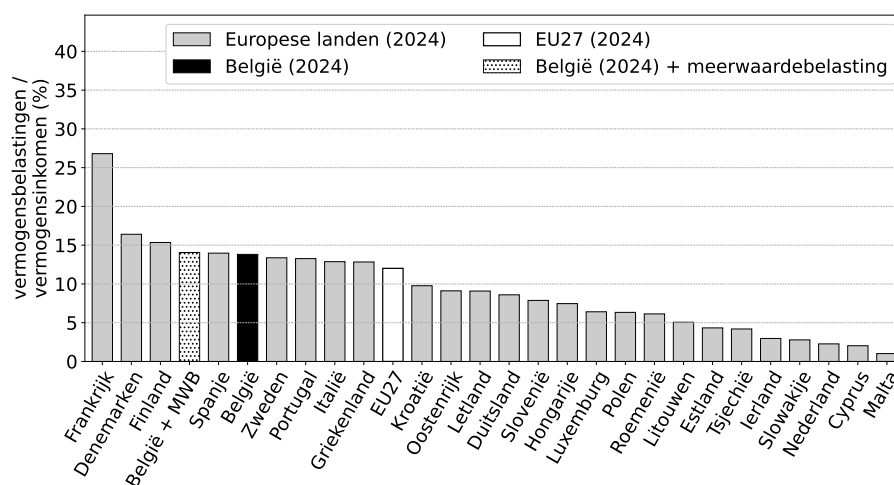

(a) Huidige belastingdruk

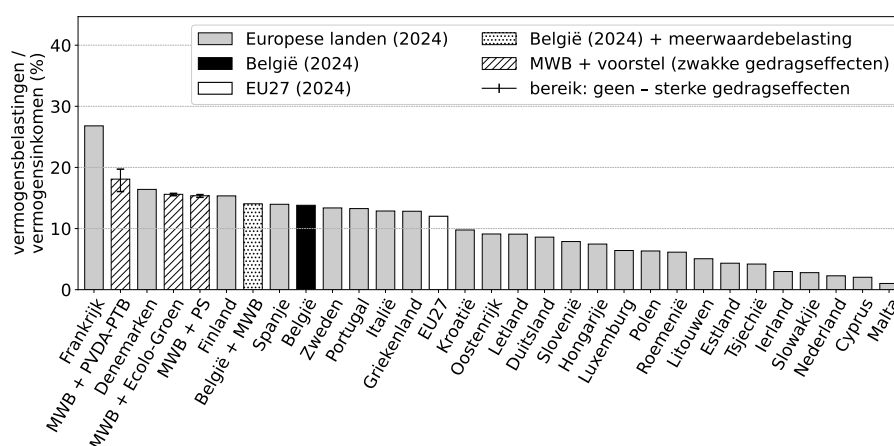

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 11: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van het totaal netto privévermogen, exclusief belastingen op het inkomen van vennootschappen en zelfstandigen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het totaal netto privévermogen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder de belasting op het inkomen van vennootschappen en zonder de belastingen op het inkomen van zelfstandigen. Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnopbrengstschatting. Totaal netto privévermogen is het totale vermogen van huishoudens en non-profit instellingen, min de schulden van deze sectoren. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

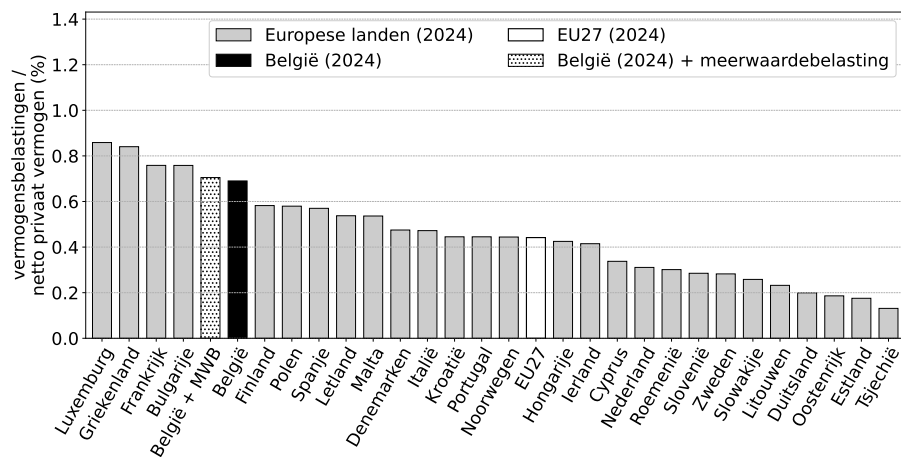

(a) Huidige belastingdruk

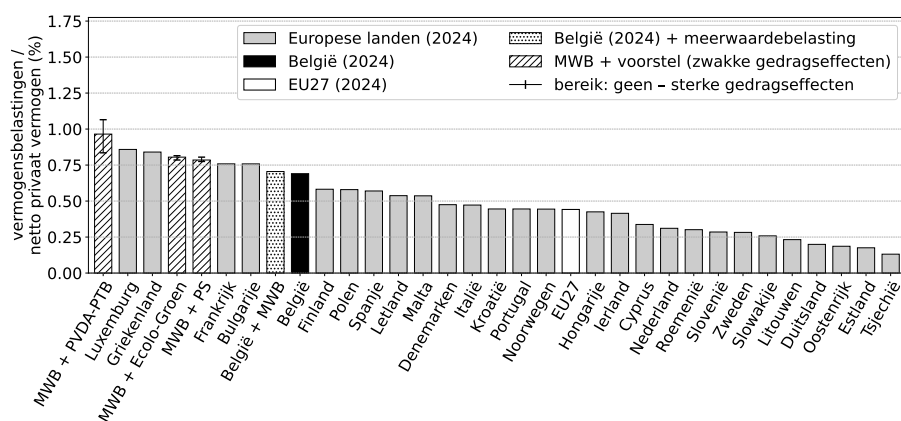

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 12: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van vermogensinkomsten, exclusief belastingen op het inkomen van vennootschappen en zelfstandigen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het vermogensinkomen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder de belasting op het inkomen van vennootschappen en zonder de belastingen op het inkomen van zelfstandigen. Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnopbrengstschatting. Vermogensinkomsten worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), en houden geen rekening met (gerealiseerde of ongerealiseerde) meerwaarden. Het niet meenemen van meerwaarden leidt tot een overschatting van de belastingdruk. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

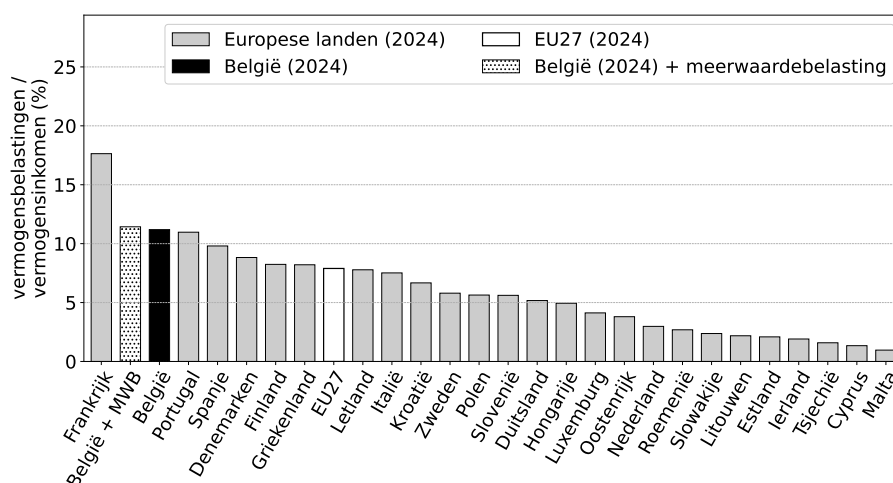

(a) Huidige belastingdruk

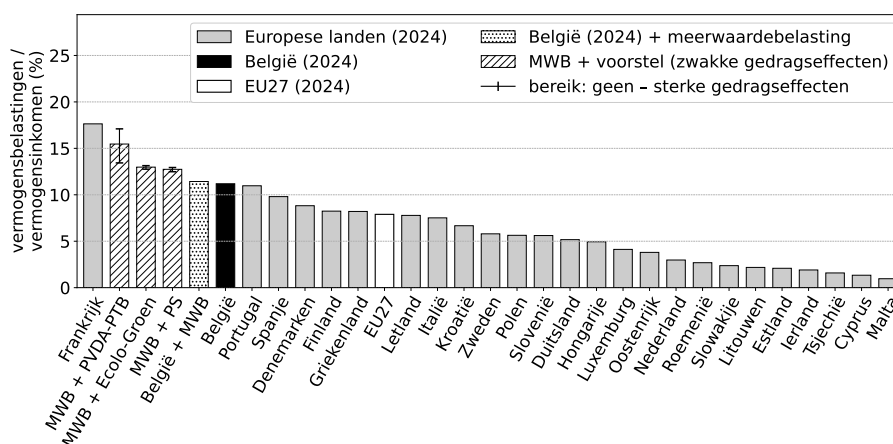

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 13: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van het totaal netto privévermogen, enkel belastingen op bezit en overdracht van vermogen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het totaal netto privévermogen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder de belastingen op het inkomen van vennootschappen, op het inkomen van zelfstandigen en op de vermogensinkomsten van huishoudens, zodat enkel de belastingen op bezit en overdracht van vermogen overblijven. Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnopbrengstschatting. Totaal netto privévermogen is het totale vermogen van huishoudens en non-profit instellingen, min de schulden van deze sectoren. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

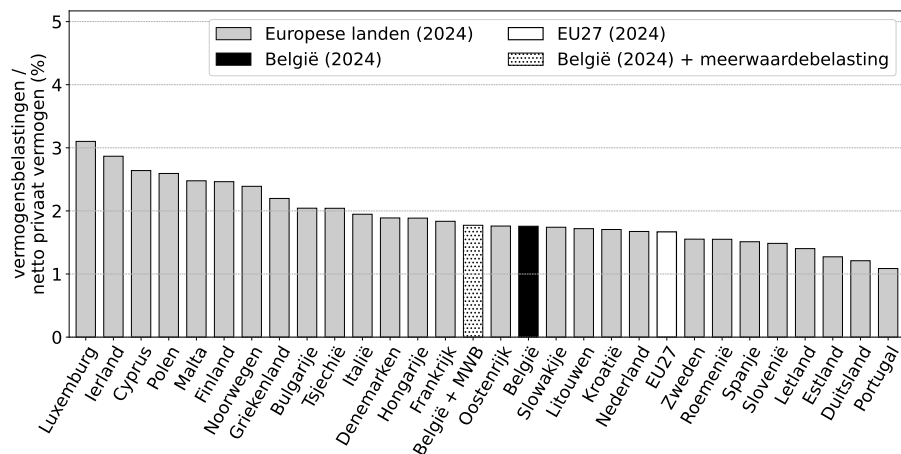

(a) Huidige belastingdruk

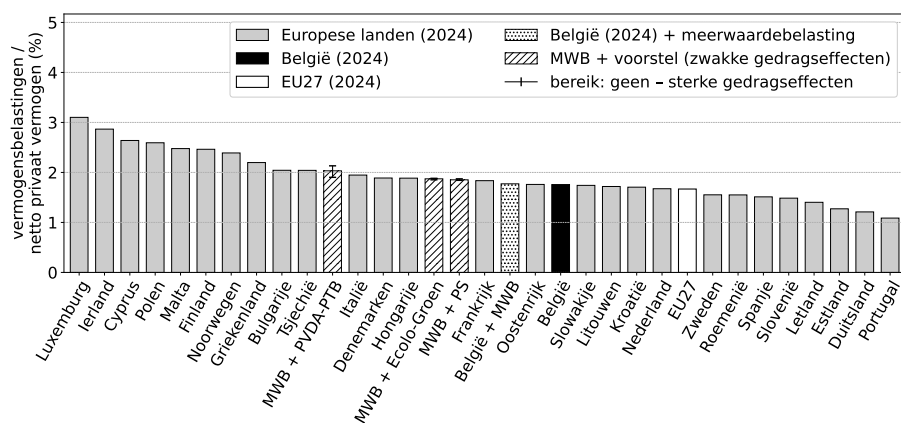

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 14: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van vermogensinkomsten, enkel belastingen op bezit en overdracht van vermogen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het vermogensinkomen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder de belastingen op het inkomen van vennootschappen, op het inkomen van zelfstandigen en op de vermogensinkomsten van huishoudens, zodat enkel de belastingen op bezit en overdracht van vermogen overblijven. Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnopbrengstschatting. Vermogensinkomsten worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), en houden geen rekening met (gerealiseerde of ongerealiseerde) meerwaarden. Het niet meenemen van meerwaarden leidt tot een overschatting van de belastingdruk. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

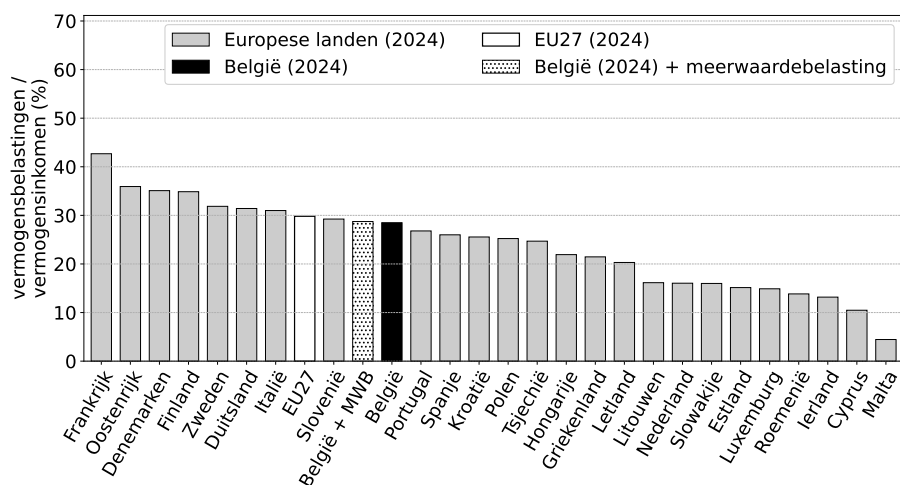

(a) Huidige belastingdruk

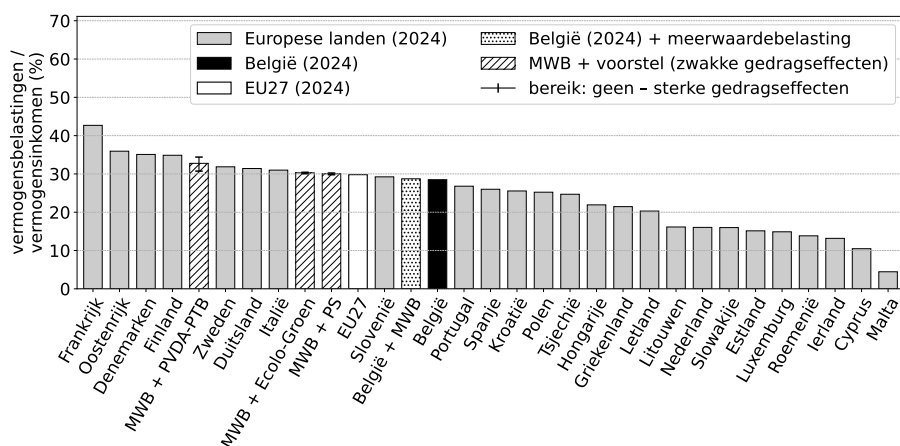

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 15: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van het totaal netto privévermogen, exclusief erf-, schenk- en transactiebelastingen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het totaal netto privévermogen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder erf- en schenkbelastingen en zonder transactiebelastingen (voor België voornamelijk registratierechten en in mindere mate de taks op beursverrichtingen). Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijn-opbrengstschatting. Totaal netto privévermogen is het totale vermogen van huishoudens en non-profit instellingen, min de schulden van deze sectoren. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

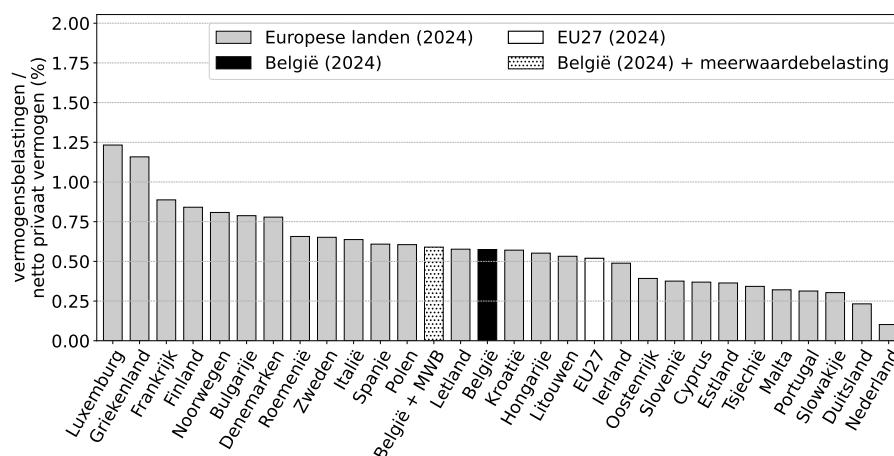

(a) Huidige belastingdruk

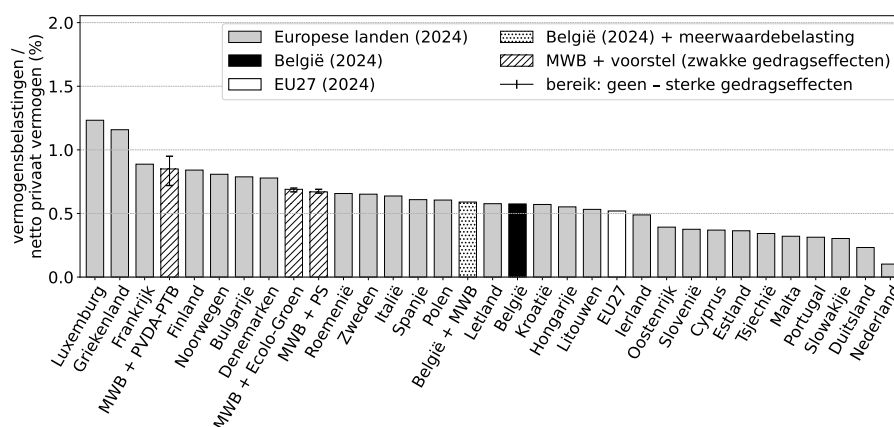

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 16: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van vermogensinkomsten, exclusief erf-, schenk- en transactiebelastingen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het vermogensinkomen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder erf- en schenkbelastingen en zonder transactiebelastingen (voor België voornamelijk registratierechten en in mindere mate de taks op beursverrichtingen). Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnopbrengstschatting. Vermogensinkomsten worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), en houden geen rekening met (gerealiseerde of ongerealiseerde) meerwaarden. Het niet meenemen van meerwaarden leidt tot een overschatting van de belastingdruk. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

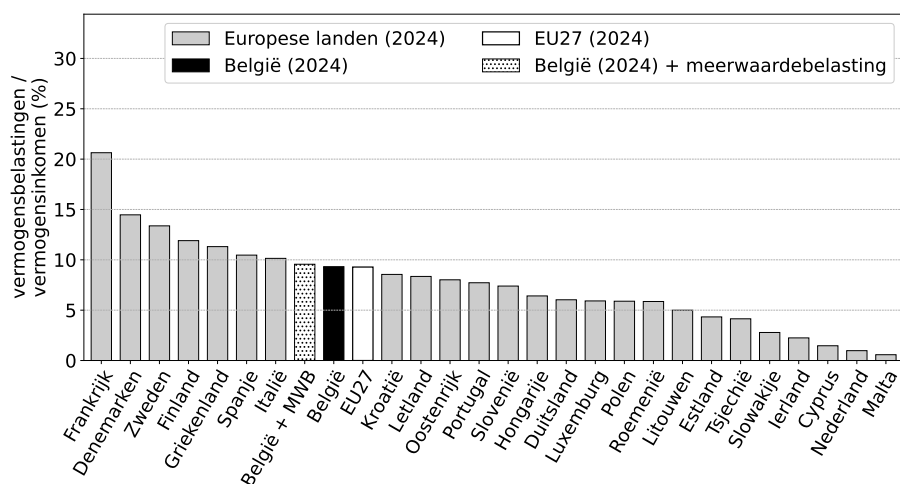

(a) Huidige belastingdruk

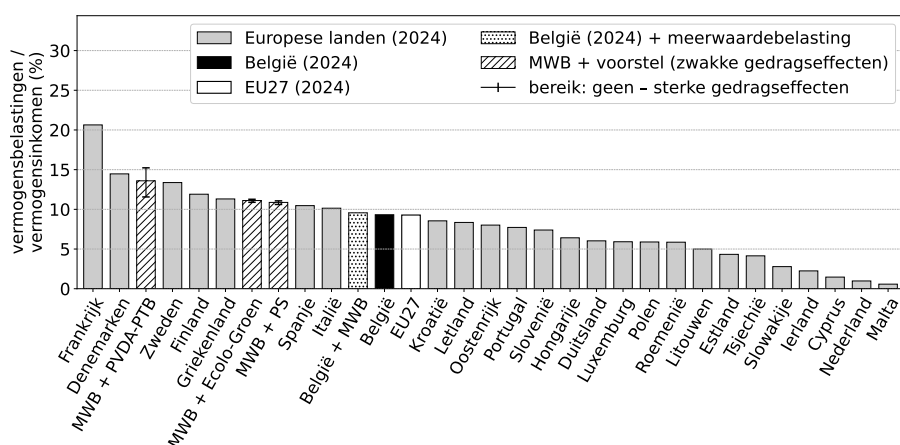

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 17: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van het totaal netto privévermogen, exclusief belastingen op het inkomen van vennootschappen en zelfstandigen en exclusief erf-, schenk- en transactiebelastingen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het totaal netto privévermogen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder de belasting op het inkomen van vennootschappen, de belastingen op het inkomen van zelfstandigen, de erf- en schenkelastingen en de transactiebelastingen (voor België voornamelijk registratierechten en in mindere mate de taks op beursverrichtingen). Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnopbrengstschatting. Totaal netto privévermogen is het totale vermogen van huishoudens en non-profit instellingen, min de schulden van deze sectoren. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

(a) Huidige belastingdruk

(b) Belastingdruk met voorgestelde vermogensbelastingen

Figuur 18: Belastingdruk op vermogen in België en Europese landen met en zonder voorgestelde vermogensbelastingen, uitgedrukt ten opzichte van vermogensinkomen, exclusief belastingen op het inkomen van vennootschappen en zelfstandigen en exclusief erf-, schenk- en transactiebelastingen, 2024. De belastingdruk wordt uitgedrukt als percentage van het vermogensinkomen. Belastingen op vermogen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), maar zonder de belasting op het inkomen van vennootschappen, de belastingen op het inkomen van zelfstandigen, de erf- en schenkbelastingen en de transactiebelastingen (voor België voornamelijk registratierechten en in mindere mate de taks op beursverrichtingen). Voor Noorwegen werd de speciale belasting op olie en gas niet meegerekend, in afwijking van de DG TAXUD conventie. De meerwaardebelasting werd opgenomen ter hoogte van 500 miljoen euro, conform de langetermijnopbrengstschatting. Vermogensinkomen worden gedefinieerd conform de DG TAXUD definitie (zie Box 5), en houden geen rekening met (gerealiseerde of ongerealiseerde) meerwaarden. Het niet meenemen van meerwaarden leidt tot een overschatting van de belastingdruk. **Bron:** Eigen berekeningen op basis van European Commission (2026) en wid.world.

Referenties

- Apostel, Arthur (2025). *Belgian Wealth Inequality, 1935-2022*. Working paper 477. National Bank of Belgium. URL: <https://www.nbb.be/en/publications-and-research/publications/all-publications/belgian-wealth-inequality-1935-2022>.
- Domenech-Arumi, Gerard en Paula Gobbi (2023). *Housing Inequality and How Fiscal Policy Shapes It: Evidence from Belgian Real Estate*.
- ECB (2021). *Estimating Quarterly Non-Financial Assets and Household Housing Wealth for the Euro Area: A Methodological Update*. URL: https://www.ecb.europa.eu/stats/pdf/Estimating_quarterly_non-financial_assets_and_household_housing_wealth.pdf.
- (2024). *Experimental Distributional Wealth Accounts (DWA) for the Household Sector*. URL: https://data.ecb.europa.eu/sites/default/files/2024-01/DWA%20Methodological%20note_0.pdf.
- EGMM (2020). *Understanding Household Wealth: Linking Macro and Micro Data to Produce Distributional Financial Accounts*. ECB Statistics Paper Series 37. ECB.
- Engel, Janina e.a. (2022). “Developing Reconciled Quarterly Distributional National Wealth – Insight into Inequality and Wealth Structures”. In: *SSRN Electronic Journal*. ISSN: 1556-5068. DOI: [10.2139/ssrn.4173683](https://doi.org/10.2139/ssrn.4173683). URL: <https://www.ssrn.com/abstract=4173683> (bezocht op 30-07-2024).
- European Commission (2026). *Data on Taxation Trends*. URL: https://webgate.ec.europa.eu/taxation_customs/redisstat/databrowser/explore/all/DATA_ON_TAX?lang=en (bezocht op 10-09-2026).